

Vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

Datum: 27 augustus 2015

Onderwerp: Rondetafelgesprek Nieuwe Financieringssystematiek Kinderopvangtoeslag

Geachte dames en heren,

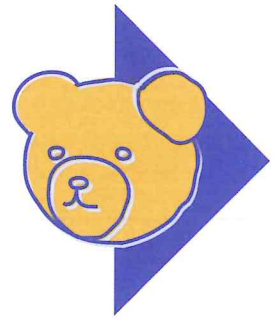
Allereerst dankt u hartelijk voor de uitnodiging voor het rondetafelgesprek nieuwe financieringssystematiek kinderopvangtoeslag van 2 september a.s. Het voorstel van het kabinet heeft grote consequenties voor ondernemers, ouders, kinderen en overheid.

- **Wie ben ik?**

Ik ben een bedrijfskundige met ruim 30 jaar werkervaring in zowel profit als non-profit. Normaal switch ik om de 4-5 jaar, maar inmiddels werk ik al 10 jaar als directeur/bestuurder van twee van 2 kleine stichtingen in het peuterwerk en kinderopvang Kerkrade en Landgraaf. Omdat dit het mooiste sector is, die je kunt bedenken. Het ontwikkelen van jonge kinderen. Vooral als je ook een wezenlijk onderdeel vormt binnen het lokale jeugdbeleid. Echter, in de 10 jaar dat ik in deze sector werk, word ik, maar ook mijn collega's jaarlijks geconfronteerd met wijzigingen in landelijk en lokaal beleid (zie ook bijlage).

Het is dan ook een hele uitdaging om in de meest ontgroenende regio van Nederland met een zeer hoge werkeloosheid een gezond bedrijf te exploiteren. Dat lukt ons gelukkig goed, maar is zeker niet gemakkelijk. Denk aan de toenemende wettelijke eisen, de lagere kinderopvangtoeslag maar ook de negatieve media-aandacht over de kwaliteit van kinderopvang en de zedenzaken. Tja, we hebben maar weinig verweer tegen de niet aflatende ijver van politici en ambtenaren - letterlijk ver weg in Den Haag - om systemen te harmoniseren,

te finetunen, efficiënter en effectiever te maken. Het is dan ook opmerkelijk dat het nieuwe systeem veel lijkt op het systeem van ruim 10 jaar geleden vóór de Wet Kinderopvang. Bovendien leidt een nieuwe systeem weer tot onrust. Ik gebruik bewust het woord 'systeem'. Maar wij zijn geen systeem. Wij zijn een kleine organisatie, die dicht bij gezinnen de dienstverlening biedt die het best bij hun past.

Loop een dag met mij mee en u ziet wat u ons en onze ouders onbedoeld aandoet.

- **Wat ik vind van het nieuwe financieringssysteem?**

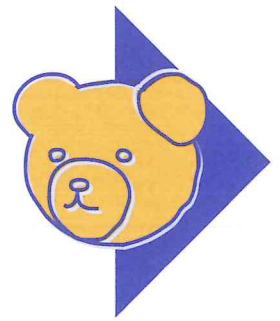
Nu kom ik weliswaar uit het zuiden, maar ik ben geen Don Quichot. Ik weet dat er een ratio achter de voortdurende verandering ligt en dat het besluit toch al is genomen. Ik ga u dan ook niet confronteren met de vraag, welk probleem eigenlijk echt wordt opgelost met het nieuwe systeem en wat er mis is met het bestaande systeem? Ik ga u ook niet vervelen met een overzicht van het aantal uren dat wij bezig zijn met administratie en verantwoording, uren die ten koste gaan van de werkelijke taak van onze organisatie. U weet dit. Veel beroepsgroepen roepen dit hard en doorlopend in uw oren. U bent er misschien doof voor geworden. Nee, ik doe hier een oproep om in de uitvoering drie zaken, die echt heel wezenlijk zijn te borgen.

- **Hoe dan verder?**

1. Allereerst zullen vooral kleine organisaties **ondersteuning op administratief en communicatief gebied** moeten krijgen, zodat wij dit onze kleine staf dit in goede banen kunnen leiden. Dit zou kunnen door regionale instructiebijeenkomsten voor ons personeel te organiseren en aanvullend documentatiemateriaal beschikbaar te stellen. Ik zou het liefst een tijdje willen schaduw draaien, zodat en mistoestanden met alle publiciteit erom heen voorkomen.

2. Ten tweede zal de uitvoering van het systeem enige **flexibiliteit** moeten bieden. Hoe gaat DUO straks om met ouders, die door echtscheiding of baanverlies, even geen geld hebben. In het kader preventief jeugdbeleid van onze gemeente organiseren we voor ouders in problemen "zeer snel" opvang voor hun kind, zonder dat het al administratief is geregeld. Dit komt steeds vaker voor in het achterstandsgebied Kerkrade. Als in dit proces stagnering ontstaat tussen ouders en DUO krijgt de kinderopvangorganisatie dan ook voorafgaand aan de plaatsing haar geld? Bovendien zijn veel van onze klanten laaggeletterd, waardoor communicatie in het

Nederlands en via digitale formulieren moeizaam verloopt. Wij kennen onze klanten persoonlijk en helpen hun eventuele (tijdelijke) problemen op te lossen.

3. Last but not least zullen we **(aanstaande) ouders ruim van tevoren moeten informeren** over de aankomende wijziging. Dit zou in de vorm van een landelijke TV/radiocampagne kunnen, waarbij vooral de voordelen en de eenvoud van het nieuwe systeem centraal staan. Anders vrees ik dat ouders door deze nieuwe systematiek en het gedoe erom gaan afhaken. Vervolgens kunnen we voor onze klanten informatiebijeenkomsten organiseren, waarbij we met documentatiemateriaal kunnen worden ondersteund.

Tja, het liefst zou ik de huidige systeem via belastingdienst willen handhaven.

Maar ik vrees dat dit al een gepasseerd station is....

Hopelijk mogen de gemeenten lokaal wel nog het aanbod voor doelgroepkinderen en kinderen van 1-verdieners en werklozen met de peuterspeelzalen afstemmen.

Zo hebben achterstandsgezinnen met jonge kinderen toch nog iets te kiezen.

Graag licht wij bovenstaande punten nader toe tijdens het rondetafelgesprek op 2 september.

Met vriendelijke groet,

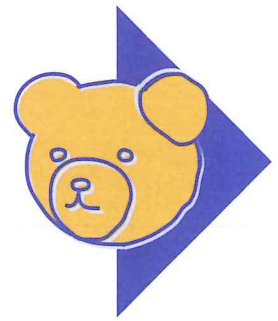
Kinder Opvang Kerkrade

Jolanda Rikers

directeur/bestuurder

Bijlage.

Bijlage: Wijzigingen beleid kinderopvang

1980-2005: er was sprake van een lappendeken van tijdelijke maatregelen die het aanbod en het gebruik van kinderopvang moesten stimuleren. Er waren drie vormen van opvang: naast de particuliere opvang die volledig door de ouders werd betaald, was er gesubsidieerde opvang en bedrijfsopvang. Gesubsidieerde opvang werd door gemeenten gesubsidieerd en de bedrijfsopvang door werkgevers. Het hing van min of meer toevallige omstandigheden af of ouders gebruik konden maken van (betaalbare) kinderopvang. Het Rijk creëerde toen met een tijdelijke stimuleringsregeling een forse uitbreiding van het aantal kindplaatsen.

1-1-2005 werd de Wet kinderopvang van kracht. De fiscale en financiële stimuleringsmaatregelen werd vervangen door één landelijke regeling. Een systeem van tripartiete financiering had ten doel dat ouders, werkgevers en de rijksoverheid op een evenwichtige wijze bijdragen aan de kosten voor kinderopvang. Het kwaliteitsbeleid werd eveneens geüniformeerd. Het Rijk werd verantwoordelijk voor het vaststellen van de kwaliteitsnormen en deze normen werden landelijk van toepassing. Ook voor het toezicht en de handhaving van deze kwaliteitseisen werden landelijke normen van kracht. Gemeenten bleven verantwoordelijk voor de uitvoering van het toezicht en de handhaving. In 2006-2007 werd de kinderopvangtoeslag voor midden en hogere inkomens verhoogd. In 2007 werd voor deze inkomensgroepen de toeslag voor het eerste kind verder verhoogd. Ook werd toen de werkgeversbijdrage verplicht gesteld. de kinderopvangtoeslag werd verder verhoogd voor ouders die niet van beide werkgevers een volledige bijdrage ontvingen.

Medio 2007 werd middels de motie Van Aartsen/Bos wettelijk verankerd dat met ingang van het schooljaar 2007-2008 alle basisscholen verplicht waren om tussen 07:30 uur en 18:30 uur hetzij zelf voor- en naschoolse opvang aan te bieden, hetzij te faciliteren dat andere partijen dat doen. Als gevolg van deze wettelijke verplichting is het aanbod van en de vraag naar buitenschoolse opvang in korte tijd sterk toegenomen.

1 januari 2010 wordt de wetswijziging gastouderopvang van kracht Begin 2010 om de buitensporige groei van het gebruik van gastouderopvang aan banden te leggen, het misbruik en oneigenlijk gebruik in de gastouderopvang terug te dringen en betere waarborgen in te bouwen voor de kwaliteit van de opvang.

1 augustus 2010 is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie wordt van kracht. Doel van deze wet was om voor jonge kinderen in peuterspeelzalen en kindercentra een veilige en stimulerende omgeving te creëren en medewerkers in staat te stellen om Nederlandse taalachterstanden bij kinderen te signaleren en deze achterstanden weg te werken. In de periode 2009-2013 is de kinderopvangtoeslag verlaagd. Door het toegenomen gebruik groeide ook de uitgaven aan de kinderopvangtoeslag fors. Per 2010 werd de maximum uurprijs gedifferentieerd. Dan zijn er nog de kwaliteitsproblemen en de zedenzaken. Momenteel wordt het laatste oortje gevild van de zittingen we aan de vooravond van de harmonisatie van de peuterspeelzalen naar de Wet Kinderopvang.